

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 26 STYCZNIA 1943r.

/ P o r a n n y /

I:

Dotyczące Polski.

AMBASADA R.P. w KUJBYSZEWIE, po polsku, 23.I.godź.17.50:

W Waszyngtonie prowadzone były konwersacje na temat utworzenia powojennej Federacji Środkowej i Południowo-Wschodniej Europy. W niektórych fabrykach St. Zjednoczonych około 50% pracujących rekrutuje się z Polaków. Speaker stwierdza, iż podczas swych odwiedzin, przemawiał przez radio z Meksyka do krajów południowo amerykańskich. Wina ta jego w znacznym stopniu przyczyniła się do pokrzyżowania planów propagandy niemieckiej w Ameryce łacińskiej i do zacieśnienia przyjaźni między Polską a Meksykiem.

Uwaga: w Digestcie B.B.C. mowa jest o wizycie Speakera; przypuszczalnie jest to pomyłka, gdyż chodzi prawdopodobnie o wizytę gen. Sikorskiego.

WROCLAW, po niemiecku, 23.I.godź.6.45: Doświadczenia przeprowadzone na podstawie wzorów gleby śląskiej stwierdziły, że gleba ta w wielkim stopniu wykazuje konieczność używania preparatami wapnia.

JELOEY, po niemiecku, 24.I.godź.12.30: Z Krakowa donoszą, że urządzono na Ukrainie kilka przenośnych wypożyczalni książek, których zadaniem jest dostarczanie książek do odległych miejscowości Galicji.

BRATISLAWA, po słowacku, 24.I.godź.22.00: Szkolnictwo Gen-Gubernatorstwa musiało ulec zupełnej przebudowie. Pod polskimi rządami mniejszość ukraińska nie miała zupełnie własnych szkół. Obecnie funkcjonuje 8465 polskich szkół początkowych, a w samym okręgu Kalisz jest 4.180 szkół początkowych, mających język ukraiński jako język wykładowy.

II:

Z najważniejszych spraw światowych.

ALGIER, po francusku, 23.I.godź.18.45: W Senacie Stanów Zjednoczonych wywołało sensację odczytanie dokumentu niezwykle symptomatycznego dla przepaści dzielącej chrześcijaństwo od nazizmu. Dokumentem tym był list pasterski arcybiskupa Berlina w którym dygnitarz ten piętnuje filozofię przemocy, leżącą u podstaw imperjalizmu nazistowskiego. Arcybiskup stwierdza, że rodzice muszą mieć możliwość wychowywania własnych dzieci w tym duchu w jakim pragną, i że prawa rodzicielskie są ważniejsze i dalej idące od praw państwa. Komentatorzy tych niesłychanie odważnych słów kościelnego dostojnika podkreślają, że Hitler nie zdecydował się na przedsięwzięcie żadnych kroków przeciwko arcybiskupowi, co zdradza jego obawę przed zdecydowanym wystąpieniem wobec przywódców Kościoła.

RADIO PARIS, po francusku, 24.I.godź.9.00: Paul Collin pisze w Cassandre: Albert Lebrun przybył do Algieru. Nie powinno to być dla nas niespodzianką, ponieważ wszystkie nasze wyblakłe gwiazdy ze starego firmamentu przechadzają się po chodnikach Londynu i Casbah, pukając do drzwi panów Murphy i MacMillan. Lebrun ma prawdopodobnie możliwości bardzo skromne.

ZEESEN, po niemiecku, 24.I.godź:10:30: Gazeta Ullus w Ankarze stwierdza w swym artykule wstępnym, że opinja światowa dopatruje się w Turcji czynnika tak decydującego jak jęczyczek u wagi. Być może, że tak jest, ale Turcja nie ma zamiaru wyciągnąć z tego żadnych korzyści. Turcja pragnie neutralności i niezależności. Polityka jej nie zmieni się jeżeli Niemcy zdobędą Kaukaz lub jeżeli Anglicy zajmą Trypoli. Jedyne w wypadku gdyby choć cal ziemi tureckiej był zagrożony, Turcja wystąpiłaby, by się bronić.

TRANSOCEAN, po niemiecku, 23.I.godź:20:14: Ani prasa niemiecka ani radio nie starają się wzbudzić w narodzie niemieckim wątpliwości co do grozy sytuacji pod Stalingradem i rosnących trudności na froncie wschodnim.

III.

Ogólne.

TASS, po angielsku, 24.I.godź:3:30: Z Bernu donoszą, że pełnomocnik Hitlera dla spraw ochrony zdrowia, Brandt, wydał tajny rozkaz dotyczący ustosunkowania się wobec robotników zagranicznych skarżących się na chorobę. Rozkaz zawiera informację, że wielu robotników zagranicznych udaje chorobę, ażeby móc opuścić Niemcy i wrócić do domu. Choroby pomniejsze i inwalidztwo przejściowe, nawet jeżeli w stadium krytycznym, nie jest dostatecznym powodem dla rozwiązania kontraktu pracy. Cudzoziemcy, którzy domagają się natarczywie repatriacji podlegają karze. Skasowano również urlopy zdrowotne do domu.

WROCLAW, po angielsku, 24.I.godź:0:15: Gazeta "El Cabildo" z Buenos Aires stwierdza, że Argentyna, bez względu na ustosunkowanie się Chile, pozostanie neutralna. 95% ludności Argentyny jest pochodzenia hiszpańskiego, a również Hiszpania trwa przy swej neutralności w tej wojnie.

FRIESLAND, po angielsku, 24.I.godź:14:30: Ukraińska Dumka opublikowała artykuł o eksploataowaniu Ukrainy przez Sowiety. W roku 1919 - pisze czasopismo - Sowiety rozbiły armię ukraińską i usunęły rząd, aby rozpocząć walkę z duchem ukraińskiego narodu. Obietnice sowieckie dania chłopu ukraińskiemu swobody i ziemi, były wierutnym kłamstwem; armia czerwona zajęła terytorium Ukrainy i rabowała co mogła. Dopiero teraz armia niemiecka zakończyła reżim terroru na Ukrainie i naród ukraiński powraca powoli do siebie.

LAHTI, po fińsku, 23.I.godź:11:30: Przedstawicielstwa rządów Szwecji i Niemiec rozpoczęły w poniedziałek w Sztokholmie pertraktacje na temat cen za artykuły podlegające wymianie na podstawie ugody handlowej.

TRANSOCEAN, po angielsku, 23.I.godź:15:31: Asahi z Tokio donosi, że walki na Nowej Gwinei i w rejonie wysp Salomona prowadzone są z niezwykłą zaciekleścią wobec supremacji nieprzyjacielskiego lotnictwa. Podczas gdy wojska amerykańskie nie odniosły sukcesów, Australijczycy wykazują podziwu godną wytrwałość.

MOSKWA, po rosyjsku, 23.I.godź:7:00: Prawda: silne zaplecze - źródłem siły, wytrwałości i inspiracji dla armii czerwonej.
godź:11:40: Prawda: Korespondencja "W południowym biegu Donu".
godź:13:00: Prawda: artykuł E.Kowalózuka "Wielki pisarz rosyjski" /z okazji 80-tych urodzin A.Serafimowicza/.

- 3 -

MOSKWA, 23.I. godz. 19:50. Przegląd międzynarodowy Wiktorowa: porażka niemieckiej propagandy.

MOSKWA, po angielsku, 22.I. godz. 23:45. Komentarz Jack Mortona "Duch zaczepny armii rosyjskiej".

TASS, po angielsku, 23.I. godz. 14:30. Z Istambulu donoszą, że według sprawozdań z Berlina kolia wojskowe niemieckie uporczywie domagają się wycofania wszystkich wojsk okupacyjnych Osi z Balkanów dla powetowania strat poniesionych w Rosji. Kolia te wskazują specjalnie na fakt, że duże jednostki włoskie stacjonują w Jugosławii i Grecji i, że powinny one być natychmiast użyte do uzupełnienia korpusu włoskiego na wschodzie. Niemcy chcieliby zastąpić te jednostki, jak również jednostki niemieckie, stojące w Jugosławii i Grecji przez wojska bułgarskie i węgierskie. E Berna donoszą, że prasa hitlerowska skarży się coraz częściej iż ludność niemiecka interesuje się intensywnie audycjami zagranicznego radia.

MOSKWA, po rosyjsku, 24.I. godz. 6:00. Prawda: artykuł "Jeżeli wróg się nie podda, zostanie zgladzony".
24.I. godz. 7:00. Prawda: korespondencja z Woronowa "Bohaterzy walki o Leningrad".
Leonid Sobolew "Cios za ciosem".
godz. 11:40. Wiktorow w Prawdzie: "Na zachód".

MOSKWA, po angielsku, 24.I. godz. 12:50. Wsiewolod Wiszniewski, Prawda "Jak przelamano oblężenie Leningradu".

KUJBYSZEW po częsku, 24.I. godz. 16:00. Doktor Jan Nowotny, komentarz "Obowiązek Czechów przy burzeniu maszyny wojennej Hitlera". Dr. Nowotny stwierdził, że Moravec zmuszony był przyznać w swoim przemówieniu radiowym w piątek, że wśród Czechów przeważa uczucie radości wobec porażek niemieckich w Rosji. Rezultatem tego jest coraz mniejsza popularność Hachy, który napotyka na duże trudności przy znajdowaniu współpracowników w społeczeństwie czeskim.

